

Bản tin cập nhật nhanh về Hải quan

Hải quan Việt Nam và Thương mại Toàn cầu - Một góc nhìn mới

Dự thảo sửa đổi, bổ sung thông tư Số 38/2015/TT-BTC

Ngày 31/01/2018

NHỮNG THAY ĐỔI QUAN TRỌNG TRONG DỰ THẢO MỚI NHẤT SỬA ĐỔI, BỔ SUNG THÔNG TƯ SỐ 38/2015/TT-BTC

Nhiều quy định pháp luật hiện hành về thủ tục hải quan; giám sát, kiểm tra hải quan; thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu và quản lý thuế đối với hàng xuất khẩu, nhập khẩu hiện đang được xem xét sửa đổi, bổ sung các nội dung quan trọng. Trong đó, dự thảo mới nhất sửa đổi, bổ sung Thông tư số 38/2015/TT-BTC đã phản ánh ghi nhận của cơ quan quản lý Nhà nước về yêu cầu phải cải thiện môi trường quản lý Nhà nước về hải quan nhằm thu hút vốn đầu tư nước ngoài, cũng như phát triển Việt Nam thành trung tâm sản xuất của khu vực Đông Nam Á.

Các đề xuất sửa đổi về mức độ, thời gian và nội dung dự kiến thay đổi vẫn đang được Tổng cục Hải quan và Bộ Tài chính thảo luận. Tuy nhiên, bản dự thảo mới nhất sửa đổi, bổ sung Thông tư số 38/2015/TT-BTC đã thể hiện được tinh thần thay đổi chính sách của các cơ quan chức năng. Dự thảo được đánh giá là sẽ có ảnh hưởng đáng kể, trong đó, một số nội dung đáng chú ý trong Dự thảo được tóm tắt như sau:

KHAI BỔ SUNG HỒ SƠ HẢI QUAN

Quy định hiện hành tại Điều 20, Thông tư số 38/2015/TT-BTC chưa quy định rõ ràng về quy trình thực hiện hay các nội dung được khai báo bổ sung từ phía người khai hải quan. Theo đó, Dự thảo sửa đổi, bổ sung Thông tư đã quy định cụ thể hơn các thủ tục khai bổ sung hồ sơ hải quan này, bao gồm:

- ✓ Thủ tục khai bổ sung sau thông quan, trừ nội dung liên quan đến số lượng, chủng loại và số lượng dòng hàng hóa trên tờ khai hải quan;
- ✓ Thủ tục khai bổ sung về số lượng trong trường hợp nhập khẩu/ xuất khẩu nguyên lô/ nguyên tàu và có thỏa thuận về dung sai về số lượng và cấp độ thương mại của hàng hóa;
- ✓ Thủ tục khai bổ sung trong trường hợp lượng hàng thừa/ nhảm hàng;
- ✓ Thủ tục khai bổ sung hồ sơ hải quan sau thông quan trong trường hợp gửi thiếu hàng và hàng hóa chưa đưa toàn bộ ra khỏi khu vực giám sát hải quan.

KIỂM TRA TRỊ GIÁ HẢI QUAN TẠI KHÂU THÔNG QUAN

Dự thảo quy định rõ các trường hợp Cơ quan Hải quan có đủ căn cứ bác bỏ trị giá khai báo hoặc có nghi vấn về trị giá khai báo ngay tại khâu thông quan, bao gồm:

- ✓ Hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu đủ điều kiện bác bỏ trị giá tại khâu thông quan, nếu: khai sai các tiêu chí liên quan đến xác định trị giá hải quan trên tờ khai hải quan; có mâu thuẫn về nội dung liên quan đến trị giá hải quan giữa các chứng từ trong hồ sơ hải quan; áp dụng không đúng trình tự, nội dung phương pháp xác định trị giá hải quan. Theo đó, người khai hải quan sẽ được thực hiện khai bổ sung trong vòng 05 ngày, quá thời gian này Cơ quan Hải quan tiến hành xác định lại trị giá.
- ✓ Hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu có nghi vấn về trị giá khai báo nếu trị giá khai báo thấp hơn giá so sánh của Cơ quan Hải quan, hoặc cao hơn 20% so với cơ sở dữ liệu về trị giá hải quan và được xử lý như sau:
 - (i) Trường hợp mặt hàng thuộc danh mục hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu rủi ro về trị giá, có nghi vấn trị giá khai báo thấp đột biến theo hướng dẫn của Tổng cục Hải quan; đồng thời người khai hải quan được đánh giá, phân loại là doanh

ngiệp không tuân thủ, thì người khai hải quan phải bổ sung hồ sơ và giải trình, chứng minh trị giá khai báo. Trường hợp không giải trình, không chứng minh được trị giá, thì Cơ quan Hải quan sẽ tiến hành ấn định trước khi thông quan lô hàng;

(ii) Trường hợp hàng hóa nhập khẩu có trị giá khai báo cao hơn trên 20% so với trị giá hải quan cao nhất của hàng hóa nhập khẩu giống hệt, hoặc tương tự tại cơ sở dữ liệu trị giá; thì Cơ quan Hải quan thông quan theo trị giá khai báo, đồng thời chuyển nghi vấn để Cơ quan Thuế làm cơ sở kiểm tra, xác định giao dịch liên kết;

(iii) Đối với các trường hợp còn lại: người khai hải quan tiến hành tham vấn theo quy định pháp luật.

MIỄN THUẾ

Hàng hoá xuất khẩu, nhập khẩu quy định từ Điều 5 đến Điều 29 Nghị định số 134/2016/NĐ-CP được miễn thuế khi thông quan. Ngoài ra, dự thảo Thông tư còn hướng dẫn chi tiết kèm công thức tính cho 09 trường hợp khác. Trong đó có một số trường hợp đáng chú ý như sau:

- ✓ Xác định số thuế được miễn đối với hàng hóa nhập khẩu để gia công, sản phẩm gia công xuất khẩu;
- ✓ Xác định số thuế được hoàn đối với hàng hóa nhập khẩu đã nộp thuế nhưng sau đó dùng để sản xuất/gia công hàng hóa xuất khẩu;
- ✓ Hướng xử lý đối với nguyên vật liệu nhập khẩu để gia công nhưng không tái xuất, ví dụ phế liệu, phế phẩm và nguyên liệu, vật tư dư thừa bán, tiêu thụ nội địa;
- ✓ Điều kiện, tiêu chuẩn của tài sản cố định miễn thuế đối với dự án đầu tư có quy mô vốn từ 6.000 tỷ đồng, dự án đầu tư tại vùng nông thôn sử dụng từ 500 lao động trở lên.

ĐỊNH MỨC SẢN XUẤT HÀNG HÓA GIA CÔNG, HÀNG HÓA SẢN XUẤT XUẤT KHẨU; PHẾ LIỆU, PHẾ PHẨM

Tại Bản tin cập nhật nhanh về Thuế - Hải quan tháng 11/2017, Deloitte đã đưa ra các thay đổi về cách thức thông báo định mức kỹ thuật và định mức sản xuất thực tế đối với các doanh nghiệp gia công và sản xuất xuất khẩu. Dự thảo lần này đã cập nhật quy định và hướng dẫn cách thực hiện cụ thể hơn như sau:

- ✓ Bổ sung công thức tính định mức sản xuất thực tế, định nghĩa và xác định phế thải, phế liệu, và phế phẩm;
- ✓ Quy định rõ mục đích sử dụng của định mức thực tế là nhằm xác định số thuế phải nộp (như khi thay đổi mục đích sử dụng để bán nội địa), hoặc khi kiểm tra và thanh tra thuế hải quan;
- ✓ Các doanh nghiệp có trách nhiệm thông báo với Cơ quan Hải quan về các vật tư không thể xây dựng định mức trước khi nhập khẩu và đính kèm biên bản giải trình.

TÁC ĐỘNG ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP

Mặc dù mở ra hướng mới để sửa đổi, bổ sung thông tin đã khai báo theo hướng có lợi cho người khai hải quan, tuy nhiên những thay đổi sẽ mang tính hỗ trợ hơn nữa nếu cho phép doanh nghiệp khai bổ sung cả số lượng, chủng loại và số lượng dòng hàng sau thông quan.

Về các đề xuất sửa đổi liên quan đến giá tính thuế hải quan, Deloitte cho rằng, nếu Dự thảo có hiệu lực, Cơ quan Hải quan sẽ có thêm nhiều cơ sở để bác bỏ trị giá và ấn định thuế ngay tại khâu thông quan. Điều này cũng dẫn đến nhiều rủi ro bị chất vấn ngay khâu thông quan, kéo dài thời gian thông quan và có khả năng dẫn đến tăng chi phí lưu kho bãi nếu trị giá khai báo không được chấp nhận bởi Cơ quan Hải quan.

Các thay đổi dự kiến liên quan đến miễn thuế hàng sản xuất xuất khẩu, gia công xuất khẩu đã đưa ra nhiều hướng mở cho doanh nghiệp áp dụng; tuy nhiên, cũng sẽ đòi hỏi các thay đổi cần thiết từ phía hệ thống quản lý nội bộ của doanh nghiệp nhằm tuân thủ các quy định này.

CÁC VẤN ĐỀ CẦN LƯU Ý VÀ THỰC HIỆN

Liên quan đến xác định trị giá hải quan, bên cạnh việc đảm bảo các nội dung khai báo trên tờ khai hải quan chính xác và thống nhất, các doanh nghiệp đồng thời cần chuẩn bị chứng từ và giải trình phù hợp và đầy đủ để bảo vệ phương pháp trị giá giao dịch.

Thay đổi về phương thức quản lý hàng tồn kho đòi hỏi doanh nghiệp phải kiểm soát tốt hệ thống nội bộ, quy trình sản xuất và kinh doanh hiệu quả hơn, bên cạnh việc đảm bảo tính chính xác và đồng bộ của các chứng từ phục vụ báo cáo số liệu theo quy định.

DỊCH VỤ HỖ TRỢ CỦA DELOITTE VIỆT NAM

Với kinh nghiệm chuyên sâu trong dịch vụ tư vấn về Thuế - Hải quan, các chuyên gia của Deloitte Việt Nam có thể đưa ra các giải pháp thực tiễn trong các vấn đề sau:

- ✓ Tư vấn về ảnh hưởng của các nội dung thay đổi về quy định Hải quan tới mô hình kinh doanh cụ thể của doanh nghiệp;
- ✓ Hỗ trợ doanh nghiệp đề xuất tới Tổng cục Hải quan hoặc Bộ Tài chính về các nội dung thay đổi nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp;
- ✓ Tư vấn các mô hình kinh doanh thay thế và ảnh hưởng về thuế đáng lưu ý đối với mỗi phương án để doanh nghiệp cân nhắc;
- ✓ Soát xét trị giá hải quan để phát hiện các rủi ro và đưa ra phương án bảo vệ trị giá khai báo và phương pháp xác định trị giá; tư vấn về phương án giảm thiểu rủi ro bị ấn định trị giá tính thuế, và hỗ trợ thanh tra kiểm tra liên quan đến trị giá;
- ✓ Đánh giá các thủ tục và quy trình hiện tại của doanh nghiệp có đủ để tận dụng cơ hội miễn thuế theo quy định hoặc có thể đáp ứng các yêu cầu mới của báo cáo quyết toán hay không;

- ✓ Thực hiện soát xét tính tuân thủ quy định để đánh giá tính chính xác, đầy đủ và nhất quán của dữ liệu liên quan; cung cấp các ý kiến tư vấn cũng như đề xuất giải pháp trong trường hợp phát hiện ra sai sót;
- ✓ Hỗ trợ chuẩn bị các báo cáo theo quy định mới.

* * * * *

Nếu Quý Doanh nghiệp có bất kỳ vướng mắc nào liên quan tới việc thực hiện các quy định nêu trên, xin vui lòng liên hệ trực tiếp với chúng tôi.

Thomas McClelland

**Phó Tổng Giám đốc phụ trách
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 28 3910 0751
tmcclelland@deloitte.com

Bùi Ngọc Tuấn

**Phó Tổng Giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 24 6268 3568
tbui@deloitte.com

Bùi Tuấn Minh

**Phó Tổng Giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 24 6268 3568
mbui@deloitte.com

Đình Mai Hạnh

**Phó Tổng Giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 24 6268 3568
handinh@deloitte.com

Dion Thái Phương

**Phó Tổng Giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 28 3910 0751
dthai@deloitte.com

Phan Vũ Hoàng

**Phó Tổng Giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 28 3910 0751
hoangphan@deloitte.com

Suresh G Kumar

**Phó Tổng Giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 28 3910 0751
ksuresh@deloitte.com

Bob Fletcher

**Giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Thuế**
+84 28 3910 0751
fletcherbob@deloitte.com

Website: www.deloitte.com/vn
Email: deloittevietnam@deloitte.com

Tên Deloitte được dùng để chỉ một hoặc nhiều thành viên của Deloitte Touche Tohmatsu Limited, một công ty TNHH có trụ sở tại Anh, và mạng lưới các hãng thành viên – mỗi thành viên là một tổ chức độc lập về mặt pháp lý. Deloitte Touche Tohmatsu Limited (hay “Deloitte Toàn cầu”) không cung cấp dịch vụ cho các khách hàng. Vui lòng xem tại website www.deloitte.com/vn/about để biết thêm thông tin chi tiết về cơ cấu pháp lý của Deloitte Touche Tohmatsu Limited và các hãng thành viên.

Deloitte cung cấp các dịch vụ kiểm toán, tư vấn, giải pháp tài chính, tư vấn quản trị rủi ro, tư vấn thuế và các dịch vụ liên quan cho các khách hàng tư nhân hoặc các công ty công hoạt động trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Deloitte cung cấp dịch vụ cho 80% các doanh nghiệp trong danh sách Fortune Global 500®. Với mạng lưới các hãng thành viên kết nối toàn cầu tại hơn 150 quốc gia và vùng lãnh thổ, Deloitte mang đến năng lực đẳng cấp toàn cầu và các dịch vụ chất lượng vượt trội, cung cấp tới các khách hàng những hiểu biết cần thiết để giải quyết những vấn đề kinh doanh phức tạp nhất. Vui lòng kết nối với chúng tôi tại Facebook, LinkedIn hoặc Twitter để hiểu thêm về những hoạt động đang được thực hiện bởi khoảng 264.000 chuyên gia tư vấn của Deloitte nhằm kiến tạo và lan tỏa những ảnh hưởng tích cực đến xã hội.

Giới thiệu về Deloitte Đông Nam Á

Deloitte Đông Nam Á là một hãng thành viên của Deloitte hoạt động tại Brunei, Campuchia, Guam, Indonesia, Lào, Malaysia, Myanmar, Philippines, Singapore, Thái Lan và Việt Nam được thành lập để cung cấp những dịch vụ tư vấn chuyên nghiệp đáp ứng yêu cầu cụ thể của các công ty, tập đoàn lớn có tốc độ phát triển nhanh trong khu vực.

Với hơn 330 Partners và 8.000 nhân viên chuyên nghiệp làm việc tại 25 văn phòng, các công ty con và công ty liên kết của Deloitte Đông Nam Á kết hợp kỹ thuật chuyên môn sâu rộng cùng sự am hiểu về nhiều lĩnh vực để cung cấp các dịch vụ chất lượng cao và nhất quán tới các doanh nghiệp trong toàn khu vực.

Các dịch vụ được cung cấp thông qua các văn phòng ở các nước thành viên, công ty con và công ty liên kết. Những công ty này là những pháp nhân riêng biệt.

Giới thiệu về Deloitte Việt Nam

Deloitte Việt Nam là Công ty tiên phong trong lĩnh vực Tư vấn và Kiểm toán với kinh nghiệm hơn 26 năm tại thị trường Việt Nam, và là thành viên của một trong Bốn hãng cung cấp dịch vụ chuyên ngành lớn nhất trên thế giới. Với khoảng 800 nhân viên làm việc tại văn phòng Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh được tiếp cận với toàn bộ thể mạnh của Deloitte Đông Nam Á với các hãng thành viên tại Brunei, Campuchia, Guam, Indonesia, Lào, Malaysia, Myanmar, Philippines, Singapore và Thái Lan, thông qua mạng lưới rộng lớn này, Deloitte Việt Nam cung cấp các dịch vụ giá trị gia tăng tới khách hàng bao gồm Dịch vụ Tư vấn Thuế, Tư vấn Tài chính, Tư vấn Quản trị Rủi ro, Tư vấn, Kiểm toán, và các Dịch vụ Đào tạo chuyên ngành.

Tài liệu này chỉ chứa đựng những thông tin chung, và không một hãng Deloitte Touche Tohmatsu Limited, hay bất kỳ một hãng thành viên hay công ty con (sau đây được gọi chung là “Mạng lưới các công ty Deloitte”) được xem là, trong phạm vi của tài liệu này, cung cấp dịch vụ hay đưa ra những tư vấn về chuyên môn. Trước khi đưa ra bất kỳ một quyết định hay hành động nào có thể ảnh hưởng tới tình hình tài chính hoặc kinh doanh, doanh nghiệp nên tham khảo ý kiến chuyên gia. Không một hãng thành viên nào thuộc Mạng lưới các công ty Deloitte chịu trách nhiệm đối với bất kỳ thiệt hại do kết quả của việc người đọc dựa vào tài liệu này.